

Impulzus

A SZATMÁR - BEREGI KÓRHÁZ LAPJA

2. évf. 5. szám

1999. május

ÚJ KIHÍVÁSOK AZ ÜZEMELTETÉS TERÜLETÉN

A Szatmár-Beregi Kórházban 1998. második félévétől működik kórházi szervezeti egységként az üzemeltetési igazgatóság, amely a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített üzemeltetési feladatokat látja el. Az igazgatóság munkája elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy a kórházban a gyógyító munka zökkenőmentes legyen. Számos olyan feladatot kell megoldani, ami ugyan a kívülálló számára fel sem tűnik, vagy magától értetődőnek látszik, mégis nagy szakmai hozzáértést, naprakész ismereteket és szervezőkészséget feltételez. Az üzemeltetési igazgatóság munkájáról Hunyor Béla, a kórház üzemeltetési igazgatója nyilatkozott lapunknak, bemutatva az általa vezetett egység feladatait.

INFORMATIKAI HÁTTÉR A BETEGELLÁTÁSBAN

Hunyor Béla

Hunyor Béla elsőként az informatikai-számítástechnikai rendszer fontosságát, a Szatmár-Beregi Kórházban betöltött szerepét hangsúlyozta. Elmondta, hogy ma már az intézmény mindkét telephelye rendelkezik a járóbeteg-ellátás adminisztrációjához szükséges informatikai háttérrel, a rendszer teljes kiépítése megtörtént, és jelentős minőségi javulást eredményezett már eddig is a betegek nyilvántartásában. Ugyanakkor igaz az is, hogy a folyamatban levő rekonstrukció miatt Vásárosnaményban még vannak olyan területek, ahol ideiglenes hálózat működik, a fehérgyarmati telephelyen pedig teljes egészében ideiglenesnek tekinthető az informatikai hálózat, hiszen itt még nem történt meg a szakrendelők rekonstrukciója. Az informatikai rendszerrel kapcsolatban az üzemeltetési igazgató elmondta még, hogy folyamatban van a fekvőbeteg-ellátás informatikai háttérének kialakítása is. Ennek a rendszernek a kiépítéséhez nagy segítséget jelent, hogy a kórház pályázat útján hozzájutott egy igen jelentős Világbanki támogatáshoz, amelynek kapcsán már megérkezett az intézménybe a rendszer hardver része, amely jelentős, közel tízmillió forintos

értéket képvisel. A rendszer kiépítésének folyamata tehát elkezdődött, és a tervek szerint minden esély megvan arra, hogy a fekvőbeteg-ellátás informatikai háttérét az idei év végére, várhatóan novemberre biztosítani lehet. Ehhez időközben meg kell történni a működtetéshez szükséges megfelelő oktatásoknak, betanításoknak is, ami szintén jelentős, de a dolgozók pozitív hozzáállása esetén teljesíthető feladat. Ha mindezt sikerül elérni, nem csupán az adminisztráció, a betegek és betegségek nyilvántartása, az egyes betegek különböző állapotainak nyomon követése lesz korszerűen megoldható, hanem a minőségbiztosítás feltételeinek, elvárásainak is maradéktalanul eleget lehet tenni.

Az informatikai rendszer biztonságos

Számítógépes adatrögzítés a szakrendelőben

működésének tárgyi feltételei tehát a közeljövőben adottak lesznek. Jelenleg gondot jelent viszont, hogy kevés a jól képzett, az ilyen rendszerekhez megfelelően értő, a feladatok ellátását magas szinten biztosítani tudó szakember. Ezt a gondot valószínűleg a nyár végére sikerül megoldani, mivel várhatóan ekkor áll munkába az a két új munkatárs, akikkel a megállapodás folyamatban van, és akik felsőfokú egészségügyi szervezői, informatikai képességgel rendelkeznek.

ANYAGGAZDÁLKODÁS: VÁLTOZATLAN MINŐSÉG, JELENTŐS MEGTAKARÍTÁSOK

Az üzemeltetési igazgatóság másik nagy feladatáról, az anyaggazdálkodás operatív irányításáról, az anyagbeszerzés folyamatos lebonyolításáról Hunyor Béla elmondta, hogy ezen a területen az elmúlt évhez képest jelentős előrelépéseket tettek. A munka hatékonyságának vizsgálatára rendszeresen végeznek számításokat. Az előző évi beszerzések kiadásait összehasonlították az idei év beszerzéseinek kiadásai-val, és azt az eredményt kapták, hogy ugyanazon beszerzésekre vonatkoztatva közel hatmillió forintos megtakarítással sikerült az évet indítani. Ezt a költségmegtakarítást a számítások szerint a továbbiakban is tartani lehet. Mindemellett a különböző gyógyító területeken jól látható jelei vannak annak, hogy a minőségi szakmai anyagellátásra továbbra is törekszik a kórház, tehát a megtakarításokat nem a minőségi követelmények csökkentésével, hanem az ésszerű felhasználással lehetett elérni. Az üzemeltetési igazgatóság arra is nagy hangsúlyt helyez, hogy a beszállítókat a minőségbiztosításhoz is kapcsolódóan előmőnösítse. Hunyor Béla kiemelte azt a manapság országos viszonylatban általánosnak egyáltalán nem nevezhető, éppen ezért különösen öröndetes tény, hogy 1998. második félévétől a Szatmár-Beregi Kórházban teljesen zökkenőmentes az anyagellátás, a jelentkező igényeket megfelelően ki tudják elégíteni. Emellett továbbra is fenn tudják tartani azt az állapotot, hogy a kórház több hétre elegendő tartalék-készlettel is rendelkezik. Az intézmény üzemeltetési igazgatója elmondta, hogy az anyaggazdálkodás területén az elmúlt időszakban a feladatok jelentősen megnövekedtek, ame-

lyek ellátásához viszont a jelenlegi létszám kevésnek bizonyult. Ezen a területen azonban ellentétben az informatikai rendszer működtetésével nem létszámfejlesztéssel, hanem a korábban megüresedett álláshelyek betöltésével szeretnék elérni, hogy a feladatainknak még pontosabban eleget tudjanak tenni. Szorosan ide tartozik az a korábban már napvilágot látott terv is, mely szerint reális esély van arra, hogy a második félévtől az endofinanszírozás bevezetése sikeresen megtörténjen a kórházban. Ehhez azonban az is szükséges, hogy a saját területéről az adatszolgáltatási kötelezettségeinek mindenki eleget tudjon tenni. Az is lényeges, hogy ezt milyen pontossággal és milyen minőségben teszi, hiszen rendkívül fontos az, hogy az adatok nagyon pontosak és összehasonlíthatók legyenek.

MODERN KONYHATECHNOLÓGIA, MINŐSÉGI ÉLELMEZÉS

Az üzemeltetési igazgatóságban belül szintén jelentős terület a mindkét telephelyen elvégzendő élelmezési tevékenység ellátása. Ezen a területen az elmúlt évben Vásárosnaményban és Fehérgyarmaton is jelentős változás történt. A beregi telephelyen a rekonstrukció keretein belül a régi konyhatechnológiát új, modern váltotta fel. A beüzemelés megtörtént, és ha eleinte kisebb zökkenőkkel is, de beállt a tálcás tálalási rendszerhez kapcsolódó működés minden összetevője. Fehérgyar-

A fehérgyarmati konyha berendezései

maton néhány hónapja került átvételre az új, közel hatvanmillió forintos értéket képviselő konyhaüzem. A beüzemelés itt is sikeresen megtörtént, megoldandó feladatot most az jelent, hogy a rendelkezésre álló kapacitást minél hatékonyabban használja ki az intézmény. Az új technológia és a tálcás tálalási rendszer a korábbiakhoz képest többletlétszámot igényel, ami a működtetés költségeit megnöveli. Ezt olyan módon igyekeznek kompenzálni, hogy a kórház a szabad kapacitásait megpróbálja kijáratni, a városon belül más intézmények dolgozóinak étkeztetését is felvállalni. Jelentős igény mutatkozik a minőségi élelmezésre a

dolgozók és a betegek részéről egyaránt, amelynek már most is eleget tudnak tenni, további lényeges minőségi előrelépést is eredményezhet azonban az, hogy ha erre minden feltétel adott lesz az étkeztetést a la carte rendszerben lehet majd megoldani.

FONTOS FELADATOK: MOSATÁS, ÉPÜLET-FENNTARTÁS, SZÁLLÍTÁS

Az üzemeltetési igazgatósághoz tartozik a mosási szolgáltatás ellátása is. Tekintettel arra, hogy Vásárosnaményban és Fehérgyarmaton is megszűnt a mosodaüzem, ki kellett ajánlani a szolgáltatást. A sikeres tendereztetést követően a mosodai szolgáltatást a kórház mindkét telephelyére vonatkozóan a vásárosnaményi textília mosását eddig is végző Nyírség Patyolat Kft. látja el. A beregi telephely korábbi tapasztalatai azt mutatják, hogy a cég pontosan teljesíti vállalt kötelezettségeit, és kiváló minőségű szolgáltatást nyújt. Fontos szempont az is, hogy a mosatás költségei csökkentek, mivel az elavult technológiával működő kórházi mosodák fenntartása az intézménynek sok kiadást jelentett. A mosatás problémái tehát megoldódtak, további feladatot jelent azonban, hogy a kórház textília-készleteit az elhasználódás miatt pótolni kell. Erről a közelmúltban döntés született, így várható, hogy hamarosan rendelkezésre áll majd az a textília-mennyiség, amely mind a betegellátáshoz, mind a dolgozók ellátásához a ma-inál jobb hátteret biztosít.

Hunyor Béla az üzemeltetési igazgatóság kiemelten fontos feladatai között említette az épületfenntartást, amely a kórház kezelésében levő szolgálati lakások és a teljes kórházi épületállomány fenntartását jelenti. Ezen a téren jelentős munkát ad a folyamatos költöztetések megoldása annak érdekében, hogy a rekonstrukció a tervek szerint haladhasson, és határidőre befejeződhessen. Ugyancsak fontos feladat a már rekonstruált épületrészek átvétele és a szakszerű üzemeltetésre történő beállítás, hiszen nem mindegy, hogy milyen költségekkel üzemelteti a kórház ezeket az új és igen drága épületegyütteseket. Az üzemeltetés területén dolgozó szakemberek arra is törekednek, hogy a hibák megelőzése legyen az elsődleges; a folyamatos, tervszerű megelőző karbantartást mindenképpen meg kell valósítani ahhoz,

hogy a nagyobb hibák elkerülhetővé váljanak. A rekonstrukció folytatódik, ennek zavartalanságához azonban az is fontos, hogy a megfelelő munkaterületeket a kivitelező számára rendelkezésre kell bocsátani. Ezt a folyamatot mindenképpen úgy kell irányítani, hogy a gyógyító funkciók ne csorbuljanak, a betegellátást továbbra is folyamatosan biztosítani lehessen. Jelentős terület még az üzemeltetésen belül a kórházi szállítási feladatok ellátása. Ehhez a jelenlegi gépjárműpark elegendő. Hunyor Béla elmondta, hogy a tavalyi évben az 1997-es évhez viszonyítva a kórházi gépjárművek által megtett kilométerek száma közel egyharmad résszel növekedett. Ez azonban nem a szállítási tevékenységekkel van elsősorban összefüggésben, hanem abból ered, hogy egyre több lehetőséget tud az intézmény biztosítani a különböző konferenciákon, tudományos üléseken való részvételre, amihez gépjárművet is tudnak adni. Várható, hogy amikor a vásáros-

A mosodai tevékenységet külső szolgáltató végzi

naményi új épületegyüttesben elkezdődik a gyógyítás, a szállítóeszközök száma kevésnek fog bizonyulni. A műtői feladatok ellátásának biztosításához ugyanis a háttér-szolgáltatási tevékenységek nagy részét (pl. sterilizálás) Fehérgyarmaton kell elvégezni.

Hunyor Béla végezettel a parkfenntartás feladatairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy amennyire csak lehetséges, az építkezések ellenére is igyekeznek megővni a kórházi parkok állapotát. A cél az, hogy a rekonstrukciós munkák elvégzése után a visszanyert területek rendbetétele, esetenként újrakiosztása minél előbb megtörténjen, a környezet állapota és látványa is

A fehérgyarmati telephely parkjának részlete

mindenki számára elfogadhatóan kerüljön kialakításra.

Szabó Ádám

KÉPZÉS ÉS MŰHELYMUNKA AZ EGÉSZSÉGÜGYI KOMMUNIKÁCIÓBAN

1999. május 13-14-én rendezték meg a "Marketing, public relations és reklám az egészségügyben" címmel a II. Országos Konferenciát Budapesten. A kétnapos rendezvényen szép számmal jelen voltak a gyógyszer gyártók képviselői, kommunikációs szakemberek, reklám, PR tevékenységet folytató csoportok. Az előadók igen színes, érdekes és változatos előadásaikkal rávilágítottak arra, hogy az egészségügyben a kommunikáció területén új szemlélet kezd kialakulni. Napjainkban az egészségügyi ellátás minősége és gazdaságossága az érdeklődés középpontjába került és ennek hatékonyságára koncentráltan oda kell figyelni a változtatás igényének szellemében. Az egészségügy, mint szolgáltató nem egy zárt rendszert képez, hanem a piaci szemléletet követve kinyitja a kapuit.

Budapestről jelentem

Az OEP Sajtó és Kommunikációs Főosztály vezetője *Bartos Andrásné* elmondta, hogy a megváltozott feltételrendszer a fokozott elvárások, a sokirányú tevékenység nagymértékben felértékelte a szervezetnek a külső és belső kommunikációs jelentőségét. Célja az európai szellemnek megfelelő tevékenységi körök kialakítása, kampányok indítása, például kiadványok készítése, melyek segítenék gyógyszereszedési szokásaink megváltoztatását, rámutatnának a túlzott gyógyszerfogyasztás káros hatásaira. Az előadó hangsúlyozta, hogy az OEP a jövőben mint vásárló jelenik meg az egészségügy piacán, s e pozíciójának elfogadtatásában kiemelt szerep hárul a PR munkára.

Dr. Telkes András az Országos Onkológiai Intézet főorvosa arról beszélt, hogy az orvosi kommunikációnak, a szakma jellegéből adódóan, vannak speciális területei, mint például az anamnézisé felvétel, a megnyugtató, az együttműködés megszerzése, rossz hír közlése, vagy haldokló beteggel történő kommunikáció. Ezek speciális kommunikációs technikát igénylő problémák. Az anamnézis felvétel nem más, mint a kérdezés és a hallgatás művészete. A beteg azokat az orvosokat

szereti, akik kedvesek és szimpatikusak, könnyű velük beszélgetni, bemutatkozik, magabiztos, figyel és reagál az általa közölt panaszokra. Mindezeknek figyelembe vételével és alkalmazásával nagyobb valószínűséggel állít fel az orvos korrekt diagnózist. A felvilágosítás az orvostól függ, ha nem jól csinálja negatív hatása is lehet. A nem kellőképpen felvilágosított beteg általában súlyosabbnak ítéli meg az állapotát mint amilyen valójában.

A megnyugtató az orvosi munka tekintélyes részét képi. Egyik fontos eleme az információ, melyek között szelektálva a pozitív dolgokra kell a hangsúlyt fektetni ezzel egyben megadva a remény lehetőségét. Az együttműködés megszervezésének ismérve lehet, hogy a beteg minden döntésben részt vesz. Az orvos a közlés előtt jó, ha rendszerezi gondolatait, mert a beteg általában arra emlékszik, ami a beszélgetésük elején hangzik el, így célszerű a fontosabb információknak ott helyet adni. A főorvos úr azt tartja helyesnek, ha a rossz hír közlését beszélgetésünk elejére tervezzük, majd ezt követően a hogyan tovább kérdésre adjunk vizsgálat, megnyugtató alternatívákat. *Dr. Magyar Zoltán* az Országos Traumatológiai Intézet főorvosa az évek során kialakult - kozmikus sértődöttségről beszélt, mely társadalmi párbeszéd megszűnését eredményezte. Az okokat a múltba való visszatekintéssel kezdte keresni a főorvos. Az orvos megítélése a történelem során mindig változott, de minden korban megkülönböztetett helyet foglaltak el a társadalomban. A legnagyobb változást az 1945 utáni fordulat hozta, amikor minden addigi előnyeitől megfosztva, a hatalom megpróbálta a - reakciós réteget két tűz közé állítani. A társadalom jogos elvárásait helyezte az egyik oldalra, és ezzel szemben az anyagi, szociális és társadalmi megbe-

csülést megvonta. Légi térbe került a - fehércöpenyesek rétege. Védekezésként alakult ki a még jelenleg is meglehető hibás helyzet, amikor az orvosok - sündisznó állásban alig folytatnak párbeszédet a társadalommal. A kommunikációs hiány valamit oldódott, amikor végre megkezdte működését az Orvosi Kamara. Az orvosi társadalom a fordulat évében szembeesült először a PR tevékenység hiányával. Megjelentek a reklámok, amelyeknek helye a mai napig vitatott szakmai körökben. Megzavarta az orvosi gondolkodást a gyógyszergyárak természetesen - agresszív marketing politikája. Megjelent a pénz a közgondolkodásban, holott addig mindig az egészségügy éterikus megközelítését hangsúlyoztuk.

Miközben megmarad a társadalomban az egészségügyi ellátás ingyenességének illúziója, az átlagember egyre gyakrabban kényszerül szembeesülni azzal a ténnyel, hogy mind hivatalosan, vagy - csak piaci kényszerből a jelenlegi ellátásért is kénytelen egyre jobban a zsebébe nyúlni.

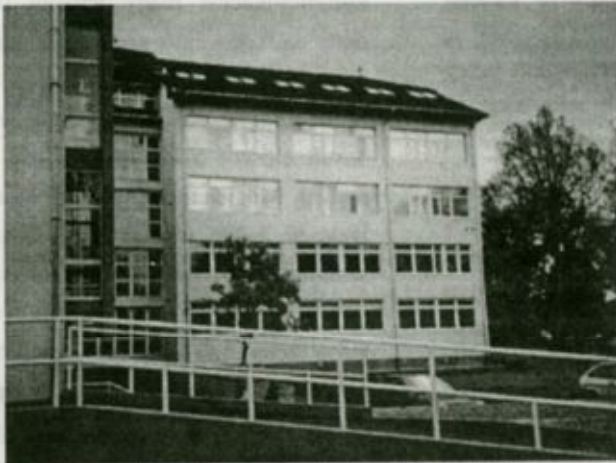
A megoldás egyik eleme lenne csak a finansziális oldal rendezése. Ez természetesen elkerülhetetlen, de szükséges az a folyamat is, hogy már akár az egyetemen, de később a postgraduális képzés szerves része legyen a marketing, PR tevékenység is. A betegjogok illetve a minőségbiztosítás mind szélesebb érvényesülése valóban ráébresztette az egészségügyben dolgozókat, hogy a betegeket partnerként kezelve eredményesebb a gyógyítás folyamata.

JÓ ÜTEMBEN HALAD A KÓRHÁZI ÉPÜLETEK REKONSTRUKCIÓJA

A Szatmár-Beregi Kórházban folyó rekonstrukciós munkák a tervek szerint haladnak, hamarosan új épületeket lehet a gyógyítás rendelkezésére bocsátani. Tukacsné Elek Éva, a kórház műszaki igazgatója a rekonstrukció vásárosnaményi és fehérgyarmati épületeket érintő állásáról nyilatkozott az Impulzusnak, ismertetve a közeljövőben várható átadások tervezett ütemezését, illetve a munkálatok további menetét.

VÁSÁROSNAMENY

A beregi telephelyen hamarosan befejeződnek a főépület rekonstrukciós munkálatai. Jelenleg az - A I. jelű, vagy másképpen lepenyépületnek nevezett épületrész befejező munkálatai folynak. Az alsó szinten levő röntgenosztály munkálatai körülbelül egy hetes késéssel folynak a többi szinthez képest. *Tukacsné Elek Éva* elmondta,

A vásárosnaményi A I. jelű épület

hogyan a kivitelező nyilatkozata szerint várhatóan június 8-ára ki lehet tűzni a szakhatósági bejárást, ami azt jelenti, hogy a kivitelező jelzése alapján a tulajdonost képviselő bonyolító cég meghívja a szakhatóságokat (pl. ÁNTSZ, Tűzoltóság), akiknek a majdani működési és létesítési engedélyhez szükséges a jóváhagyó nyilatkozata. A szakhatóságok a bejárás során észrevételeket tehetnek, kifogásokat emelhetnek az elvégzett munkával kapcsolatban, amelyeket (ha lesznek ilyenek) legkésőbb június 20-ig kijavít a kivitelező cég. Ezután megtörténhet az épület teljes műszaki átadása, majd ezt követően megkezdődhet az előzetesen kidolgozott és elfogadott költözési ütemtervnek megfelelően a szintenkénti használatba vétel.

Hamarosan megvalósulhat a most még a főépületen kívül működő szakrendelők, a laboratórium és a röntgenosztály beköltöztetése is. Ha ez megtörténik, akkor a diagnosztika és

az ettől gyakorlatilag elválaszthatatlan járóbeteg-szakrendelések együtt már fogadhatják a térség és Vásárosnamény betegeit. Az osztályok beköltözése szinte csak azt jelenti, hogy a személyzet és a betegek átmennek az új részbe, hiszen ott új ágyak, új ágynemű, új eszközök fogadják őket. A sebészet melynek fekvőbeteg részlege Vásárosnaményben most nem működik a meg-

felelő orvosszakmai program alapján szintén elfoglalja a helyét az épület harmadik emeletének szintjén. Ezen a szinten fog működni a nőgyógyászati részleg is, valamint ide kapcsolódik a műtői rész, amely sebészeti és nőgyógyászati beavatkozásoknak fog hely adni. A műtőhöz ebredőszoba, kétnemű zsiliprendszer, sze-

mélyzeti tartózkodó, steril raktár és műszermosogató helyiség kapcsolódik. A háttérszolgáltatás létesítményei közül a kazánház, a víz- és energiaszolgáltatás, valamint a közművek is elkészülnek. Vásárosnamény vonatkozásában fő létesítményként a konyhaépület

Az új épület Fehérgyarmaton

rekonstrukciója van még hátra, amelyre 2000-ben nyílnak lehetőségek.

FEHÉRGYARMAT

A kórház műszaki igazgatója a fehérgyarmati telephely munkálataival kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a kivitelező a korábbi kisebb lemaradások ellenére az ütemtervet tudja tartani, az új épület műszaki átadása várhatóan június végén, vagy július elején megtörténhet. Ezután oda a korábban elfogadott ütemterv szerint be lehet költözni. Ennek az épületnek az első, a második és a harmadik szintjét egyszerre célszerű használatba venni. Amíg az új épület nem készül el, és nem történik meg a használatba vétele, más épületrészt nem lehet felújításra átadni a kivitelező számára. A korábban nővérszállóként működő, ma igazgatási és más helyiségeknek helyt adó kastélyépületet és a fertőző osztály épületét is hamarosan olyan állapotba kell hozni, hogy ezek a még felújítandó épületektől a munkák idejére bizonyos funkciókat át tudjanak venni. A laboratórium működését például nem lehet szüneteltetni, és a szakrendeléseknek, valamint a fekvőbeteg-osztályoknak is működni kell. A tüdőgondozó építésével kapcsolatban *Tukacsné Elek Éva* elmondta: a kórházba megérkezett a helyi önkormányzat engedélye a

kivitelezésre. Ez azt jelenti, hogy most már megkezdődhet a tüdőgondozó későbbi helyén ma még álló épületek bontási munkálata, majd az új épület kivitelezése is. A tervek szerint a bontási munkák megkezdésétől számított öt hónapon belül elkészül az új tüdőgondozó.

GÉP-MŰSZER REKONSTRUKCIÓ

MODERN ECHOKARDIOGRÁF A FEHÉRGYARMATI BELGYÓGYÁSZATON

A Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati telephelyének belgyógyászati osztályán a közelmúltban felgyorsult a szakmai fejlődés. A coronaria őrzőről, valamint a nemrég kialakított kardiológiai és stroke részlegről előző lapszámainkban közöltünk beszámolókat. Az osztályon folyó munka minőségi megújításának újabb mérföldkővét jelenti, hogy a rekonstrukció keretében egy modern, minden mai szakmai igényt kielégítő, Hitachi EUB 555 G echokardiográf érkezett a belgyógyászatra.

Dr. Lukács Edit, az osztály kardiológus szakorvosa, a kardiológiai részleg vezető főorvosa az új géppel elvégzett első vizsgálatok után elégedetten és optimistán nyilatkozott lapunknak. Elmondta, hogy ez az igen értékes gép alkalmas szív-ultrahang vizsgálatok elvégzésére, a

szív non invasív, azaz nem behatolással, nem - véres úton történő részletes kivizsgálására. A készülék segítségével kimutatható gyakorlatilag minden betegség, elváltozás, így a billentyűhibák, falmozgás-zavarok, áramlási zavarok, a szívburok betegségei. A géppel többfajta vizsgálatot lehet elvégezni. A kétdimenziós vizsgálattal a szív falának a folyamatos mozgását lehet érzékelni.

Egy másik speciális vizsgálattal a szív szerkezetének adatait lehet mérni, így például a szív falának vastagságát, vagy a billentyűk paramétereit. Alkalmas a gép színes Doppler-ultrahang vizsgálatra, amely segítségével a véráramlások

jeleníthetők meg a monitoron. Szintén a Doppler-elv segítségével különböző helyeken a vér áramlási sebességét is lehet mérni, ami azért fontos, mert ezekből az adatokból következtetni lehet az erek esetleges károsodására. A gépen ezen kívül még több, nagyon hasznos

értékeket, amelyekre a szakember kíváncsi.

Dr. Lukács Edit elmondta még, hogy a gép nem kizárólag a szív vizsgálatát teszi lehetővé. Ez egy olyan color Doppler ultrahang készülék, ami alkalmas egyrészt minden hasi szerv és a hasi

erek, valamint a perifériás érrendszer áramlásainak vizsgálatára és természetesen a szív ultrahangozására is. Ezért különböző panelek vannak benne, hiszen a megfelelő mérések esetén más és más értékekre kíváncsiak az egyes szakorvosok. A különböző területek vizsgálatának elvégzéséhez különböző transducer (vizsgáló fej) szükséges, ugyanakkor nagy előnye

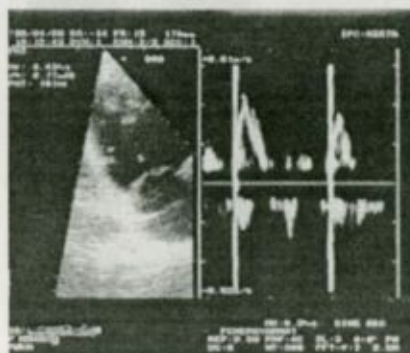
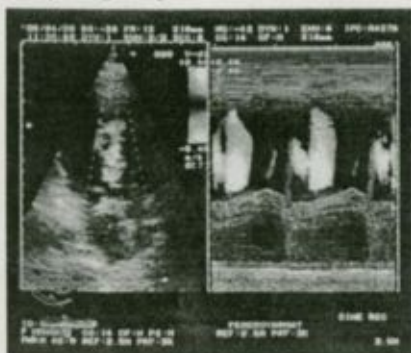
a gépnek, hogy a szív vizsgálati módszereit (folyamatos, pulzitív és színes Doppler-ultrahang, kétdimenziós echokardiográfia) egy ultrahangos fejjel el lehet végezni, csupán a megfelelő programot kell kiválasztani és megadni a gépnek.

A vizsgálat közben hallhatóvá tehető a szív hangjai is, valamint az egész folyamat videotechnikával történő rögzítésére és tárolására is lehetőség van. A paciens megjelenéseinek időpontjai és állapotai tehát ilyen módon is dokumentálhatók és bármikor visszakereshetők

Vizsgálat az új ultrahang berendezéssel

mérési program található. A szükséges matematikai egyenleteket a számítógépes egységbe beprogramozták, így miután az orvos néhány adatot megmért, a gép az adott program szerint elvégzi a műveleteket és megjeleníti azokat az

A szív vizsgálatait dokumentáló ultrahang-felvételek

TUDOMÁNYOS HÍREK

Ebben az évben már második alkalommal április 20-án tartottunk szakmai továbbképzést, a Szatmár-Beregi kórház vásárosnaményi nagytermében.

A program a tervezettnél megfelelően a hipertónia terápiája volt. Az ülést *dr. Ambró Irma* kandidátus nő nyitotta meg, a résztvevőket *dr. Vadász Mária* főigazgató nő üdvözölte és nyitotta meg az ülést.

A tartalmas és részletes programot *dr. Szegedi János* címzetes egyetemi tanár koordinálta, illetve irányította a hozzászólásokat és a vitát. *Dr. Dicső Ferenc* megyei gyermekgyógyász főorvos a fiatalkori, *dr. Szőke József* szülész főorvos a terhes hipertónia, *dr. Valikovics Ferenc* főorvos a diabetes hipertónia kezelési stratégiáját ismertette. *Dr. Gerzon József* a háziorvosi gyakorlatról számolt be, a kérdést illetően. Felkért hozzászóló a felnőttek kezelése vonatkozásában. *Dr. Simon János* és *Dr. Szabó István* főv. volt.

A Tudományos értekezés résztvevői a hypertonia kezelés legmodernebb szempontjairól és lehetőségeiről kaptak tájékoztatást. A Tudományos ülés a szponzorok által biztosított állófogadással zárult, ahol a szakmai megbeszélések még széles körben folytatódtak. Külön öröm számunkra, hogy a népes jelenléte sok környékbeli intézetben dolgozó kolléga is gazdagította.

1999. május 18-án folytatódott az intézet tudományos bizottsága által szervezett szakmai továbbképző program. Az ülés színhelye a Fehérgyarmati Polgármesteri Hivatal ülésterme volt. *Dr. Vadász Mária* főigazgató nő üd-

A résztvevők

Dr. Szabó István

Dr. Vadász Mária

Dr. Simon János

Dr. Dicső Ferenc

Dr. Szegedi Zoltán

Dr. Szegedi János

vözölte most is a vendégeket és ígéretet tett a tudományos tevékenység folytatására.

Most az ischaemias szívbetegségek megtárgyalására került sor. A program keretében *Dr. Szegedi János* tanár úr irányításával a betegség kialakulásáról, diagnosztizálásáról, terápiájáról és gondozásáról hallhattak értékes tájékoztatást a hallgatók. A kerekasztal résztvevői *dr. Balogh Gábor* card. főv., *dr. Sánta János* card. adj., *dr. Dicső Ferenc* megyei gyermekgyógyász főv. és *dr. Szegedi Zoltán* háziorvos kolléga volt. Felkért hozzászólóként szerepelt *dr. Lukács Edit* főv. és *dr. Szabó István* ov. főv. A szakmai programot gyógyszerismertetés zárta. Az összejövetel végén *dr. Ambró Irma* főv. nő invitálta a vendégeinket az állófogadásra, aki egyébként az ülés levezető elnöke is volt.

Az összejövetel jól szolgálta a jelenlévők szakmai továbbképzését.

Örömmel tapasztaltuk, a hallgatóság érdeklődését és aktív részvételét.

Ezen az összejövetelünkön is több társiskórházi kolléga is résztvevő volt.

Dr. Szabó István
ov. főv.

ÚJ MŰTÉTI LEHETŐSÉGEK A FŰL-ORR-GÉGE OSZTÁLYON

A Szatmár-Beregi Kórház fül-orr-gége osztályán régóta magas színvonalon látják el munkájukat az itt gyógyító orvosok és szakdolgozók. Ezt a megállapítást erősíti meg az a tény is, hogy az utóbbi időben nem csak a kórház szorosan vett ellátási területéről, hanem távolabbról is egyre nagyobb számban szeretnék itt gyógyíttatni magukat azok a betegek, akik kórházi kezelésre szorulnak. A kiváló szakmai tudás mellett ehhez az is hozzájárul, hogy folyamatosan fejlődik, minőségileg javul a szükségessé váló műtétek elvégzésekor használt orvostechnikai háttér, a gép-műszer park új, modern eszközökkel egészül ki.

Dr. Havacs Ildikó, a fül-orr-gége osztály osztályvezető főorvosa elmondta, hogy igyekeznek kihasználni minden olyan lehetőséget, amelyek ahhoz az eredményhez vezetnek, hogy a műtéteket úgy tudják elvégezni, hogy az egyrészt szakmailag magas színvonalon történjen, másrészt a beteg számára a lehető legkisebb kockázatot, valamint kis fizikális és lelki megterhelést jelentsen. A közelmúltban sikerült beszerezni az osztálynak több olyan kézi műszert, amelyek biztosítják az előbb említett célok megvalósulását, ugyanakkor ahhoz is hozzásegítik az orvosokat, hogy a műtéti eljárások skáláját szélesíteni tudják.

Dr. Havacs Ildikó

Az eddigiekhez képest új lehetőséget jelent, hogy megteremtették az altatásos gyermekmandula-műtétek műszeres hátterét. A kimondottan erre a célra használt speciális műszerek hiánya miatt az ilyen műtéteket eddig nem tudták vállalni. Most már azonban ki lehet elégíteni azt a plusz igényt, amely sok szülő részéről megfogalmazódik. Jelentős ugyanis azoknak a szülőknek a száma, akik ragaszkodnak ahhoz, hogy gyermekük mandulaműtéte alattásban történjen, mivel így a műtét közben nem érezhető fájdalom, illetve a pszichés megterhelés is kisebb. *Dr. Havacs Ildikó* ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ezt az eljárást nem kívánják rutinszerűen végezni, de ha szakmailag indokolt, vagy ha a szülő kifejezetten

kéri az altatást, most már nincs akadálya, hogy ezt megtegyék.

Szintén nagyon fontos volt azoknak a kéziműszereknek a beszerzése, amelyek az orr plasztikai műtéteit teszik lehetővé. A szépiészeti műtétek közül az osztályon eddig fülkagyló-korrekciókat végeztek, az orr deformitásainak megszüntetésére, az orr külső formáját megváltoztató beavatkozásokra az említett műszerek beszerzése által most nyílt lehetőség. *Dr. Havacs Ildikó* az osztályon elvégzett más beavatkozásokkal kapcsolatban elmondta, hogy továbbra is nagy számban végzik az orr és az orr-melléküreg endoszkópos műtéteit. Rendelkezésre áll egy olyan video torony is, ami lehetővé teszi a műtétek videotechnikával történő rögzítését. Ennek a nagy jelentősége abban rejlik, hogy az orvosok egymás műtéteit megtekinthetik, elemezhetik, ami a szakmai fejlődésnek és a tanulásnak igen hatékony módja. A videotorony segítségével "ha valakinek erre van igénye" kivételes esetekben az is megoldható, hogy a beteg műtét közben végignézzék a beavatkozást, amit éppen akkor végeznek rajta.

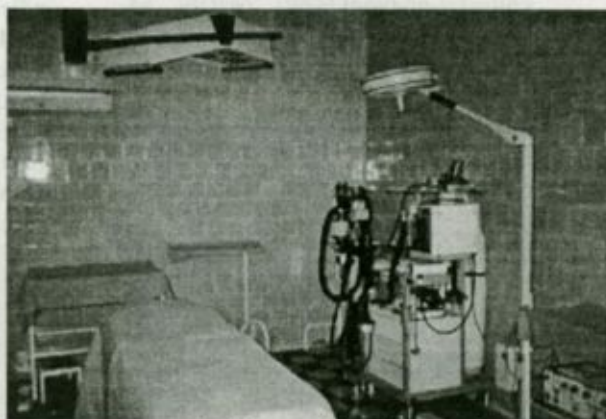
Dr. Tóth László, a fül-orr-gége osztály főorvosa, kapcsolódva a *Dr. Havacs Ildikó* által elmondottakhoz, kiemelte: gyermekek esetében különösen a vezetésszerű halláscsökkenés esetén indokolt altatásos műtétet végezni, a következők

dobüregben, ami savótermelődést indít el, és halláscsökkenést, nagyothallás okoz, aminek tartós halláskárosodás is lehet a későbbi következménye. Ilyenkor célszerű eltávolítani az orrmandulát, valamint a dobhártyán apró bemetszést ejtve és egy pár milliméteres tubust elhelyezve biztosítani a savó kiürülését. A két beavatkozást célszerű egyszerre és altatásban végezni, mivel különösen a dobhártyán végzett beavatkozást helyi érzéstelenítésben a gyerekek nagy része nehezen tűri, és így a kockázatok megnövekednek.

Dr. Tóth László

Az orr plasztikai műtéteivel kapcsolatban *Dr. Tóth László* elmondta: régen várt már arra, hogy lehetőség legyen az ilyen beavatkozások elvégzésére. Két éve ugyanis Pécsen részt vett egy olyan továbbképzésen, ahol elsajátította azokat a speciális műtéti technikákat, amelyeket az orrplasztikánál kell alkalmazni. A megfelelő műszerek hiánya miatt azonban csak korlátozott lehetőségek voltak az ilyen jellegű beavatkozásokra annak ellenére, hogy ezekre folyamatos igény van a betegek részéről. A most beszerzett kézi műszerek megoldják ezt a gondot, a műtétek elvégezhetőek lesznek, és ezáltal remélhetőleg sok embernek oldódnak meg azok a pszichés problémái, amelyek az orruk előnytelen megjelenésére vezethetők vissza.

A fül-orr-gége műtő

miatt. A vezetésszerű halláscsökkenés az orrmandula túltengésével van kapcsolatban. A mandula megnagyobbodása elzárja a fülkürtöt, ami a középfül és az orrgarat közötti összeköttetést biztosítja. Ekkor vákuum keletkezik a

A TROMBÓZIS MEGELŐZHETŐ ÉS GYÓGYÍTHATÓ

Újabb szakmai összejövetelnek adott otthont május 6-án a fehérgyarmati Szarka Fészek fogadó, ahol belgyógyász szakorvosok, háziorvosok és műtétes szakmák képviselői számára tartott előadást *dr. Simon János*, a fehérgyarmati belgyógyászati osztály osztályvezető főorvosa.

Dr. Simon János elmondta, hogy a trombózisról tartott előadásának az aktualitását elsősorban az adta, hogy a jelenleg ismert adatok és statisztikák szerint a vezető halálokok között a trombózisok világviszonylatban az első helyet foglalják el. Ezt a kevésbé köztudott szomorú tényről támasztja alá az a számadat, hogy százezer amerikai lakosra 762 trombózisos halál esik, ugyanakkor - csak 222 esetben okozza daganat a beteg halálát. Ebből a statisztikai adatból is látszik tehát, hogy jóval többen halnak meg trombózisban, mint daganatos megbetegedésben. Ugyanakkor ha belegondolunk abba, hogy a trombózisok megelőzhetők, gyógyíthatók, elvileg tehát nem halálos betegségekről van szó, akkor ezt elfogadva ezen a téren komoly egészségügyi sikereket lehet elérni. Az osztályvezető főorvos elmondta, hogy előadása két nagy témakört érintett. Az egyik fő téma a mélyvénás trombózisok, a másik pedig a tüdőembólia klinikuma, diagnosztikája, kezelése és mindenekelőtt megelőzhetősége volt. *Dr. Simon János* ismertette, hogy a Szatmár-Beregi Kórházban milyen

szisztéma szerint kezelik ezeket a betegségeket, kiemelve, hogy a véralvadás-gátlók adása rendkívül fontos a gyógyítás folyamatában. Elhangzott, hogy elsősorban a Heparin és a Fraxiparine adása kívánatos, illetve a betegség további kezelésében jó eredmények érhetők el a Syncumar alkalmazásával. A Syncumar olyan véralvadásgátló tabletta, amely kiválóan alkalmas a betegek kezelésére, de szoros ellenőrzést

Dr. Simon János

igényel, amelyet a szakrendelőben, vagy az osztályon végeznek a fehérgyarmati belgyógyászok, valamint minden beteget kioktatnak a túlada-golás veszélyeiről. Az előadást követően *dr. Kristóf András*, a Chinoin képviselője beszélt részletesebben a Fraxiparine-ről, mint a trombózis kezelésében nagyon fontos szerepet játszó

véralvadás gátló gyógyszerrel. Ezután *dr. Zatik István*, a Servier cég képviselője tartott előadást a Detralexről, ami egy vazoprotektív, tehát az ér falát erősítő, elsősorban a vénás keringés és a nyirokkeringés megbetegedéseiben, illetve bizonyos végbélbetegségek kezelésében, a proctológiában használatos gyógyszer. Gyógyszerismertetés formájában szó volt még egy újfajta nyugtató szerről, valamint egy vas-készítményről is. Az összejövetel vacsorával zárult, amelyen kötetlen beszélgetések zajlottak le részben az előadáson elhangzottakról, részben pedig olyan aktuális témákról, amelyek a családorvosi praxist, a sürgősségi betegellátást, valamint a kórházban fekvő betegek egészségügyi problémáit érintették. *Dr. Simon János* különösen hasznosnak tartotta az előadást, mert olyan műtétes szakmák (sebészet, nőgyógyászat) képviselői is jelen voltak, akik szintén érintettek a különböző tromboembóliás betegségek kezelésében, szövődményeik elhárításában. Hasznos volt az összejövetel azért is, mert "a korábbi előadásokhoz hasonlóan" hozzájárult ahhoz, hogy a háziorvosok és a kórházi orvosok jobban megismerhessék egymást, ami a munkakapcsolat elmélyítését is eredményezi.

Sz. Á.

ÚJ ELNÖK A SZAKSZERVEZETBEN

Május 12-én tartotta vezetőségi választását az Egészségügyi Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének (EDDSz) fehérgyarmati egészségügyi tagozata. Az új vezetőség a kórházi osztályok és részlegek által delegált bizalmi szavazatai alapján alakult meg. A választáson jelen volt *dr. Csiszár Gabriella*, az EDDSz megyei

elnöke is. Változás az elnöki tisztségben történt, mivel *dr. Esze Tamás*, a szülész-nőgyógyászati osztály adjunktusa más elfoglaltságai miatt nem tudta vállalni az elnöki teendők további ellátását.

A szavazás eredményeként az érdekképviseleti feladatokat a továbbiakban elnökként *dr. Bársony Péter* szülész-nőgyógyász főorvos, elnökhelyettes-

ként pedig *Pilárné Fecske Edit*, a szülész-nőgyógyászati osztály műtősnője látja el. A szakszervezet gazdasági felelőse *Balogh Edit*, a fül-orr-gége szakrendelő audiológiai asszisztense lesz. Az utóbbi két poszton tehát nem történt változás.

A megválasztott vezetőségi tagoknak gratulálunk, munkájukhoz jó egészséget kívánunk!

Dr. Bársony Péter

Pilárné Fecske Edit

Balogh Edit

SAKADOLGOZÓI NAP VÁSÁROSNAMÉNYBAN

A Szatmár-Beregi Kórház május 14-én szakdolgozói napot tartott Vásárosnaményban, ahol a megjelent érdeklődők három előadást hallgathattak meg az egészségügyi dolgozókat foglalkoztató témákkal kapcsolatban. Elsőként "Minőségbiztosítás az ápolásban" címmel hangzott el előadás, amelyet *Jakabné Harcsa Erzsébet*, a nagykállói Pszichiátriai Szakkórház ápolási igazgatója tartott. Az előadás a minőségbiztosítás gyakorlati kivitelezését mutatta be. Az ápolási igazgató elmondta, hogy az első lépések megtételekor milyen nehézségekkel találkozott, hogyan jutottak el az első auditálásig, majd a teljes megvalósításig. Elhangzott az is, hogy a dolgozók egy része eleinte idegenkedve fogadta azokat az elvárásokat, amelyeknek jogosságát és hasznát ma már mindenki elismeri. *Jakabné Harcsa Erzsébet* sok olyan információval szolgált, amelyeket a Szatmár-Beregi Kórházban is hasznosítani lehet, valamint felhívta a figyelmet azokra a teendőkre, amelyekre célszerű időben felkészülni annak érdekében, hogy azok a konkrét megvalósítások már ne jelentsenek gondot. A második előadást - *Érdekes-e megöregedni?* címmel *Nagy Béláné* nyugdíjas szülésznő tartotta, aki arról beszélt, hogy milyen érzés volt nyugdíjba menni, hogyan teltek az első napok, majd a kezdeti öröm és pihenés után hogyan jelentkezett nála a munka, a mindennapi elfoglaltság hiányából eredő kellemetlen érzések sora. Nagy hálával beszélt arról, hogy visszatérhetett munkahelyére, a fehérgyarmati szülészet-nőgyógyászati osztályra, ahol nyugdíjasként is tovább dolgozhat. Az utolsó előadást a Jósa András Kórház két kiváló szakembere, *Nyírcsák János*, humánpolitikai igazgató-helyettes és *Husztiné Hajdú Erika* pszichológus tartotta. - Dolgozói elégedettség szociális viszonyok és munkamotiváció című beszámolójuk egy általuk Nyíregyházán elvégzett nagyszabású felmérés eredményeit mutatta be. Részletesen ismertették a vizsgált korszakokat, munkamódszereiket, és természetesen azokat a következtetéseiket, amelyeket a bérek és az ezzel szorosan összefüggő elégedettségi mutatók, szociális helyzet, valamint a munkához való hozzáállás és kedv tekintetében levonhattak.

Az előadások után *Husztiné Hajdú Erika* és *Nyírcsák János* vezetésével fórum következett, amelyen a jelen levők hozzászólásaikkal és kérdéseikkel újabb kiegészítéseket adtak, illetve kértek az elhangzottakkal kapcsolatban.

A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ VÁSÁROSNAMÉNYI ÉS FEHÉRGYARMATI TELEPHELYEK FELÚJÍTOTT RÉSZLEGEINEK SZÉPÍTÉSÉRE KIÍRT PÁLYÁZAT.

A Szatmár-Beregi kórház igazgatósága pályázatot hirdet művészi alkotások készítésére.

A pályázat célja: a kórház osztályain, szakrendeléseiben, illetve a várókban található szabad falfelületek ízléses díszítése, valamint ezeken a helyeken hangulatos, megnyugtató környezet kialakítása.

Pályázni lehet maximum 50x30-as méretű fotóval, képpel, maximum 10 darabból álló fotó-, vagy képsorozattal, akvarell, rézkarc, grafika és egyéb technikával elkészített munkákkal, melyek üveglap keretben rögzíthetők.

Pályázati témák:

a; *egészséges életmód*: táplálkozás, mozgás, higiénia, pihenés, tartalmas szórakozás

b; *pillanatképek*: a szatmár-beregi térségre jellemző természeti illetve kulturális örökség, kórházi munka, arcok, család

Pályázati feltételek:

— rajzszakos tanár-, tanítóképzős hallgatók, képzőművészeti szakközépiskolás diákok és amatőrök pályázhatnak

— a pályázók nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy hozzájárulnak alkotásuknak az intézetben történő elhelyezéséhez

A pályázati alkotásokat értékeli a kórház vezetése által kijelölt kuratórium.

A nyertes pályaművek jutalom-ban részesülnek: — sorozatok

I. hely 50. ezer forint

II. hely 30. ezer forint

III. hely 20. ezer forint

— egy darabos alkotások

I. hely 25. ezer forint

II. hely 15. ezer forint

III. hely 10. ezer forint

A díjazottak munkáját névvel el látva helyezük el a kórház területén, továbbá lehetőséget biztosítunk a bemutatkozásra intézményünk újságában.

A kuratórium külön díj kiadására is jogosult.

A pályaműveket a következő címre kérjük beküldeni:

**Szatmár-Beregi Kórház
Fehérgyarmat
Damjanich u. 1.
4900**

A borítékon kérjük jól láthatóan és olvashatóan tüntesse fel saját nevét és címét.

Beküldési határidő:

1999. Június 20.

A kuratórium a beküldési határidőt követő 15 napon belül értékeli a beküldött munkákat, és levélben értesíti az eredményről a pályázókat. Amennyiben a pályamű nem elégíti ki a kifrásban közölt feltételeket, vagy a pályázó nem járul hozzá a felhasználásához, kívánságra visszaküldjük.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet a következő telefonszámon:

44-361-011/192-es melléken

Ráczné Bereczky Zita

PR munkatársnál.

MI OKOZZA A II. TÍPUSÚ CUKORBETEGSÉGET?

A betegek számtalanszor kérdezik, hogy miért lettek cukorbeteg, mi a betegségük kialakulásának az oka. Mai tudásunk szerint bizonyos örökletes hajlam mellett jelenlévő külső tényezők játszanak abban szerepet, hogy a hajlam végül is tényleges cukorbetegséggé fejlődjön ki. Melyek ezek a külső tényezők? Az elhízás, a testsúlyfelesleg a legdöntőbb ok, amely meggyorsíthatja a cukorbetegség kifejlődését. A mai modernnek nevezett életmód sajnos rendkívül előnytelenül alakítja az emberek testsúlyát. Évszázadokon, évezredekken keresztül a táplálékkal a szervezetbe kerülő energiát kellően ellensúlyozta a sok mozgás, a járás, a futás, a vadászat, stb. A mai kor emberére viszont az jellemző, hogy rendkívül keveset mozog, közlekedéséhez sétálás helyett járművet használ, naphosszat íróasztal mellett, este gyakran a televízió előtt ül, s bőségesen táplálkozik. Nyilvánvaló, hogy ez az életmód elhízáshoz vezet, annak minden következményével együtt. A táplálékkal felvett energia ugyanis tartósan meghaladja a mozgással, sportolással leadott energiát, s ez az állapot fokozatosan elhízáshoz vezet. A testsúlyfelesleg következtében a rendelkezésre álló inzulin egyre kevésbé tudja kifejteni hatását, a vércukor fokozatosan emelkedik, s cukorbetegség alakul ki. Ez az állapot azonban más szempontból is veszélyest jelent az adott egyén számára. Az utóbbi évek széleskörű megfigyelései alapján kiderült ugyanis, hogy elhízott egyéneknél a cukorbetegség mellett gyakran fordul elő magas vérnyomás, a vérzsírok (koleszterin és triglicerid) emelkedése, olykor a vérhúgysav szintjének a növekedése (ez utóbbi köszvény kialakulására teremthet alapot). Mindezek a tényezők együttesen megnövelik a korai érlelmeszesedés kialakulásá-

nak valószínűségét, s ez a magyarázata annak, hogy a korszerűtlenül táplálkozó, keveset mozgó, elhízott egyének között gyakori a szívinfarktus, az agyvérzés és az alsó végtagi érszűkület. Az elhízással összefüggésben kell szót ejteni az alkoholfogyasztásról is. A kis mértékben, étkezés kapcsán elfogyasztott egy-egy pohár bor vagy sör váljon mindenki egészségére, ez semmiképpen sem minősíthető károsnak. A baj mindig a mértéketesség elfelejtésével van. A tartósan, nagy mennyiségben fogyasztott alkohol ugyanis jelentős kalóriabevitelt jelent, elhízáshoz vezet, s ez esetben az alkoholfogyasztás egyéb következményei (májkárosodás, gyomorhurut, stb.) is előbb-utóbb megmutatkoznak.

Végül van néhány olyan gyógyszer is, amely a cukorbetegség kifejlődését elősegítheti. Ilyenek például a steroid-készítmények (Prednisolon, Metypred, stb.), melyeket gyakran szoktak ízületi bántalmakban, tüdő-asztmában szenvedő betegek szedni. A vérnyomáscsökkentő szerként is alkalmazott enyhe vizelethajtó Hypothiazid szintén kedvezőtlenül befolyásolhatja a vércukrot, ez a gyógyszer azonban manapság már jól helyettesíthető más vérnyomáscsökkentő szerekkel. Fontos tudni, hogy az elhízáshoz társuló cukorbetegség megfelelő laboratóriumi vizsgálattal (terheléses vércukorvizsgálattal) már enyhébb stádiumban az ún. Csökkent glukóztolerancia szakaszában felismerhető, s az ekkor elkezdett étrendi, életmódbeli változtatásokkal az esetek nagy részében megelőzhető a tényleges cukorbetegség kifejlődése.

Hogyan tartható rendben a diabetes?

Mai tudásunk szerint a cukorbetegség egy életre szóló meg-

betegedés. Erre való tekintettel a kezelés terén kellő kitartás szükséges mind a beteg mind a kezelőorvos részéről. Csak az érintettek (beteg, orvos, asszisztensek) megfelelő együttműködése biztosíthatja azt, hogy a évek során felmerülő kisebb- nagyobb gondokon úrrá lehessen lenni. A második típusú diabetes kezelésében három alapvető tényezőt kell szem előtt tartani, ugyanis három hatékony módszer áll rendelkezésre ahhoz, hogy a diabetes kellő egyensúlyban tartható legyen.

Ezek:

- a diéta, a megfelelő (egészséges) táplálkozás
- a rendszeres testedzés
- a rendszeres tablettá-bevétel (ha a diéta önmagában nem elegendő)

A testedzés erősíti a beteg szívét, tüdejét és izmait. A fizikai gyakorlatok végzésekor felhasználódnak a felesleges kalóriák, így a testsúly nem nő. A rendszeres testedzés ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a betegnek olyan sportot kell űznie, amit nem szeret. A rendszeres tablettá-bevétel csak akkor szükséges, ha az előbbi két módszer önmagában nem vezet kellő eredményhez. Tudni kell azonban, hogy a tablettás kezelés elkezdésével a diéta szabályok továbbra is érvényben maradnak. A tablettá tehát csak akkor hatékony, ha a beteg továbbra is megfelelő figyelmet fordít étkezésére és a testedzésre is.

Dr. Simon János
belgyógyász
osztályvezető főorvos

PONTSZERZŐ TOVÁBBKÉPZÉS A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZBAN

A Szatmár-Beregi Kórház az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet pályázatán nyert összegből "A kórházi szakdolgozók ismeretének bővítése" címmel 56 óras továbbképzést szervezett, amelynek előadásaira a február 25-től május 6-ig tartó időszakban 12 alkalommal került sor Vásárosnaményban. A továbbképzés elvégzéséért az írásbeli vizsga után 25 pontot lehetett kapni.

Dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna, a kórház ápolási igazgatója, aki a továbbképzés szervezésének és szakmai vezetésének feladatait is ellátta, elmondta: nagy öröm volt számára, hogy

a kórházi szakdolgozók szinte minden gyógyító területéről jelen voltak. A továbbképzés elérte a célját, hiszen a többségében idősebb kórházi dolgozónak sikerült olyan ismeretekhez jutni, amilyenekkel eddig még nem, vagy csak a felszínes ismeretszerzés szintjén találkoztak. Ilyen új, korábban sajnos elhanyagolt terület a pszichológia, az ápoláslelektan, valamint a kommunikációs készségek fejlesztése az ápolóbeteg, az ápoló-ápoló, és az ápoló-orvos kapcsolatokban. A részt vevők új és fontos ismereteket szerezhettek saját szakterületükről, valamint a más területen dolgozók munkájáról is. A

továbbképzés kiemelten foglalkozott az új egészségügyi törvény, illetve az ápolói- és betegjogok megismertetésével. A szakdolgozók új ápolási módszereket is megismertek, és tájékoztatást kaptak a kórházi szociális munka szerepéről, jelentőségéről. *Dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna* a továbbképzést sikeresnek értékeli. A harminchat résztvevő közül ugyanis már többen jelezték, hogy a tapasztalataikról beszámolván sok kollegájuk érdeklődését felkeltették, ami azt jelzi, hogy további igény van a folyamatos, szinten tartó szakmai továbbképzésekre. -Á-

ÜNNEPI ESEMÉNYEK A VÖRÖSKERESZT SZERVEZÉSÉBEN

A Magyar Vöröskereszt Fehérgyarmati Városi-területi Szervezetének munkájáról már több tudósítást közöltünk az Impulzus hasábjain, amelyekből Olvasóink értesülhettek azokról az eseményekről, amelyek a Szatmár-Beregi Kórházat, az intézményünkben gyógyuló betegeket is érintették. Alábbi írásunkban a Vöröskereszt Világnapja alkalmából szervezett megyei és térségi eseményről számolunk be.

Karácsony Margit, a Magyar Vöröskereszt Fehérgyarmati Városi-területi Szervezetének titkára lapunknak nyilatkozva elmondta, hogy a Magyar Vöröskereszt a millenniumi év kapcsán 1999. május 8 - 2000. május 8. között egy több száz programból álló országos rendezvénysorozatot szervezett. Ennek a sorozatnak volt az egyik első eseménye a Vöröskereszt Világnapján, május 8-án Tiszavasváriban megrendezett megyei ünnepség, amelyen térségünkben három önkéntes kapott kitüntetését. *Sarkady Gábor*, a Szatmárcsekei Általános Iskola vöröskeresztes tanár-elnöke a - Vöröskeresztes munkáért kitüntetés - arany fokozatát, *Rózsa Istvánné* botpaládi önkormányzati dolgozó, aki hosszú ideje a Vöröskereszt városi vezetőségének tagja, ezüst fokozatát vehette át, *Czalánné Török Irma* a penyigei Általános Iskola igazgatónője, s egyben vöröskeresztes tanár-elnöke pedig bronz fokozatú kitüntetését kapott.

Arany fokozatú kitüntetésben részesült *dr. Vadász Mária*, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója, a megyei vezetőség tagja, aki a vöröskeresztes moz-

galomban hosszú ideje aktívan vesz részt, és különböző fontos tisztségeket betöltve korábban is támogatta és együttműködésével most is segíti a Vöröskereszt munkáját. A millenniumi év programsorozatában természetesen több olyan esemény is szerepel, amely Fehérgyarmatot és térségét is érinti. Ezek közül *Karácsony Margit* néhány nagyobb rendezvényt kiemelten fontosnak tart. 1999. augusztusában Vásárosnaményban, októberben pedig Fehérgyarmaton lesz megrendezve az - Idős vöröskeresztes önkéntesek találkozója.

Karácsony Margit

Nagy eseménynek ígérkezik a véradók számára szervezendő rendezvény is, hiszen térségünkben az országos és a megyei átlagot messze meghaladó számban jelentkeznek véradásra a segíteni akaró emberek. A jövő évben kerül sor - Határtalan Vöröskereszt címmel arra a nagyszabású szakmai

konferenciára, amelyen a mozgalom jelenéről és jövőjéről, az együttműködés lehetőségeiről tanácskoznak majd a romániai Szatmár megyéből, Kárpátaljáról, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből Fehérgyarmatra érkező vöröskeresztesek. *Karácsony Margit* elmondta még, hogy a korábban már említett megyei ünnepséget megelőző napon, május 7-én helyi adománygyűjtési akciót szerveztek Fehérgyarmaton. Ennek egyik részét képezte a belvárosi ABC előtti perselyezéssel egybekötött vérnyomásmérés, valamint vöröskeresztes ifjúsági aktivisták gyűjtötték adományokat a város üzemeiben, intézményeiben, általános- és középiskoláiban. A kisebb települések közül Kisarban, Nagyarban, Szatmárcsekén és Tunyogmatolcson volt perselyezés. A gyűjtések eredményeként közel negyvenezer forint gyűlt össze, amit a Vöröskereszt beteg gyerekek táboroztatására fog fordítani. A Vöröskereszt által szervezett táboroztatásban a Fehérgyarmati Városi-területi Szervezet hosszú évek óta részt vesz. Idén Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből hatvanan, Fehérgyarmatról és térségéből heten vehetnek részt egy nyolc napos balatonfenyvesi üdülnésen, amihez a gyerekek szüleinek mindössze kétezer forinttal kell hozzájárulni, a költségek további részét adományokból, illetve önkormányzati támogatásból biztosítják a szervezők.

M O Z A I K

VICCEK

Az állatorvos megbetegszik, el-
megy hát a körzeti orvoshoz.

- *Mi a panasz?* — kérdezi a doktor.
- Ja kérem, így könnyű!

Sorozás van a katonaságnál.

- *Valami baj van?*
- A szemem...
- *Jó* - mondja a katonatorvos. - *Akkor hangosan és érthetően olvassa el, mi van ott a táblán!*
- *Milyen táblán?! Semmiféle táblát nem látok.*
- *Nagyon jó! Nincs is ott tábla. Alkalmas!*

A bácsika elmegy az orvoshoz.

- Tessék mondani főorvos úr, hogy lehet AIDS-et kapni?
- *Úristen! Hány éves maga, bácsikám?*
- Nyolcvan.
- *És miért akar maga AIDS-et kapni?*
- Mert azt hallottam, hogy az AIDS-szel lehet élni tíz évet.

- *Ne nyugtalankodjék* - mondja az orvos aggódó páciensének -, *a bacilusok nem olyan veszélyesek, mint ön gondolná. A napi torna és légzőgyakorlat megöli őket.*
- Lehetséges, doktor úr... De nem tudom elképzelni, hogyan tudnám rászoktatni őket a napi tornára és légzőgyakorlatra.

- *Mennyit szív mostanság?* - kérdi az orvos a betegét.
- Napi harminc cigarettát.
- *De hisz én csak napi ötöt engedélyeztem!*
- Igen, de én voltam öt másik orvosnál is, akik szintén engedélyeztek ugyanennyit.

M O Z A I K

"SEGÍTS, HOGY MI IS
SEGÍTHESSÜNK"

VÉRADÁS TERVEZET

(Fehérgyarmat és környéke)

június	1.	Szatmárcseke
június	9.	Nábrád, Kérsemjén
június	16.	Tiszabecs, Uszka, Magosliget
június	23.	Jánkmajtis, Darnó, Kisnamény
június	30.	Kömörő

⊕ ADJ VÉRT! ⊕
ÉLEKET ADSZ!

Egy hölgy találkozik az utcán az orvosával. Hogy megspóroljon egy drága vizitet, rögtön megkérdezi:

- Doktor úr, napok óta itt szűr a hátam. Mit csináljak, hogy elmúljon?
- *Mindjárt megmondom - feleli szelíden az orvos -, csak tessék levetkőzni, hogy megvizsgálhassam!*

- *Miért szaladt el az operáció elől?* - kérdezi a nővér a beteget.
- Mert az asszisztensnő a műtét előtt azt mondta: "Mitől félsz, ez csak egy közönséges vakbélműtét."
- *Na és?*
- Nem nekem mondta, hanem a sebésznek!

- *Miért iszol annyi szilvapálinkát?*
- Azért, hogy egészséges legyek! Az orvos azt mondta, hogy a gyümölcs minden formában egészséges.

A váróban köhög egy beteg. A mellette ülő odaszól:

- A nagybátyám éppen így köhögött, és bele is halt. Igaz, hogy ő a szomszédasszony ágya alatt köhögte el magát.

M O Z A I K

ÜGYELETBEN

*Bandukoltam vaksin, füstös
félhomályban
Földbevéjít kunyhónak sötétlő szájában.
Orvosi táskámat markoltam knomóban,
Villámok cikáztak gondterhelt
agyamban.*

*Kicsi ember voltam, nagy lélekkel áldva
Fejemet beveterem a szemöldökfába.
Bár "röntgenszemem" volt, de
minden hiába
Semmit sem láttam a kunyhó homályába.*

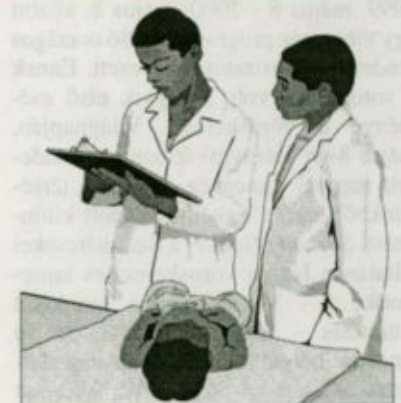
*Kézenfogva vonszolt az aggódó apa
Beteg kisgyermekét ringatta az anya
Apró ablak szemét zsírpapír takarta,
A füstös leegő orromat facsarta.*

*Hangját sem hallottam a beteg babának,
Piciny teste forrón esdekel a láznak.
Homlokomon szántott hegy-völgye
a ráncnak
Hogy az orvoslásnak jó utat találjak.*

*Írtam beutalót, adtam orvosságot,
Szívtam injekciót, mondtam jótanácsot.
Harminc éve történt. Sok minden
változott!
Mégis megtörténhet, ugyanígy,
ugyanott.*

1998. február

Györfi András Ernő

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház lapja
Felölös kiadó: Dr. Vadász Mária főigazgató
Szerkeszti:
Ráczné Bereczky Zita, Szabó Ádám,
Módy Elek
Fotó: Szabó Ádám,
Törlelés: Kovács János, Nyíregyháza
Készült 500 péld.-ban
MODY PRINT Nyomda Nyíregyháza